

CEM DURAN UZUN

FETÖ ile mücadele ve KHK'lar

1 5 Temmuz darbe girişiminin üzerinden geçen üç yılı aşan süre boyunca hem adli hem de idari yönden FETÖ'ye karşı yoğun bir mücadelenin yürütüldüğünü görüyoruz. Geçtiğimiz hafta içerisinde eski TBMM başkanı Bülent Arınç'ın KHK'lılar ile ilgili yaptığı bazı açıklamalar ve FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasına ilişkin davada yargılanan Ahmet Altan ve Nazlı Ilıcak gibi bazı isimlerin tahliye edilmeleri FETÖ ile mücadeleyi tekrardan kamuoyunun gündemine soktu.

Tartışmalara geçmeden önce, KHK'larla yapılan işlemleri ve sonraki süreci hatırlamakta yarar var. Anayasa, Bakanlar Kuruluna OHAL'in ilan edilmesine yol açan tehditlere karşı daha etkin ve hızlı bir mücadele yürütülebilmesi için OHAL KHK'sı adı verilen düzenleyici işlemler yapma yetkisi verilmekteydi. Bu yetkiye istinaden OHAL kapsamındaki ilk KHK 23 Temmuz 2016'da yayımlandı ve OHAL'in devam ettiği iki yıl boyunca toplam otuz iki OHAL KHK'sı kabul edildi. **OHAL KHK'ları ile iki yıllık süre boyunca 125 bin 678'i kamu görevinden çıkarma olmak üzere toplam 131 bin 922 tedbir işlemi gerçekleştirildi.**

Anayasa'nın 148. maddesinin bu kararnamele yargısal denetime kapatması nedeniyle KHK'larla gerçek ve tüzel kişiler hakkında gerçekleştirilen işlemler için başvurulacak herhangi bir iç hukuk yolu yoktu. Bu nedenle OHAL KHK'larıyla tesis edilen işlemlere ilişkin başvuruları değerlendirip karar vermek üzere Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kuruldu.

Şunu da belirtmek gerekir ki OHAL KHK'ları TBMM'de kabul edilerek kanunlaştığı için bunlar hakkında Anayasa Mahkemesine dava açma imkanı da doğmuş oldu. Nitekim Anayasa Mahkemesinin bu OHAL KHK'ları hakkında verdiği ilk denetim kararı bir hafta önce 31 Ekim 2019 tarihinde *Resmi Gazete*'de yayımlandı.

OHAL Komisyonuna yapılan başvuru sayısı 25.10.2019 tarihi itibarıyla 126 bin 200'dür. Komisyon tarafından verilen karar sayısı 92 bin ve incelemesi devam eden başvuru sayısı 34 bin 200'dür.

Komisyonun karar bağladığı 92 bin dosyanın, 8 bin100'ü kabul 83 bin 900'ü ise ret ile sonuçlanmıştır. Buna göre Komisyonun kabul –başka bir ifade ile göreve iade– oranı yüzde 8,8'dir. Komisyon kararlarına karşı Ankara idare mahkemelerinde iptal davası açılabilceğinin hükme bağlanmasıyla KHK ile gerçekleştirilen bireysel işlemler yargı denetimine de açılmış oldu.

OHAL ilanı sonrasında kamudan ihraçların ve diğer bireysel tedbirlerin normal disiplin prosedürleri ile yapılması sürecin daha sağlıklı yürümesini sağlayabilirdi. Bu durumda OHAL Komisyonunun kurulmasına da gerek kalmazdı. Ancak OHAL ilanına sebep olan 15 Temmuz darbe girişimi ve sonrasında devam eden

tehditler sebebiyle daha hızlı ve etkili bir şekilde ihraçları tamamlamak isteyen hükümet OHAL KHK'larıyla süreci yürüttü. Sonrasında kurulan OHAL Komisyonu ve Komisyonun oluşturduğu kriterler yeknesak bir uygulamanın oluşmasını sağladı. Komisyon yapılan başvurularda yüzde 8,8 oranında iade kararı vermek suretiyle göstermelik bir denetim yapmadığını göstermiş oldu.

KHK ile ihraç edilenlerle ilgili değinilmesi gereken son bir husus da takipsizlik ve beraat kararı alanların durumudur. Savcılıklar tarafından yürütülen soruşturmalar sonucunda takipsizlik alan veya yargılanıp da beraat eden kişilerin ihraç durumlarının yeniden değerlendirilmesi ve göreve iade edilmesi gerekliliği çok sık dile getiriliyor. Gerçekten de yargıda aklanan kişilerin durumlarının yeniden ele alınması düşünülebilir. Ancak belirtmek gerekir ki ceza mahkemelerinin verdiği karar önemli bir kriter olsa da disiplin hukuku açısından bağlayıcı değildir. **Yani ceza hukuku açısından örgüt üyeliğinden beraat eden bir kişi idare hukuku (disiplin**

hukuku) açısından ihraç edilmeyi gerektiren eylemleri gerçekleştirmiş olabilir. Ceza soruşturması ve kovuşturmasının sonucu ihraç kararı üzerinde kendiliğinden bir etki etmeyecektir. Bu nedenle her bir olayı tek tek ele almak gerekir. Nitekim OHAL Komisyonu ve sonrasındaki yargı süreçlerinde her bir başvurunun ceza yargılamasından bağımsız olarak yürütüldüğünü görmekteyiz.

Devletin FETÖ'den arındırılmasının yanında 15 Temmuz darbe girişiminin faillerinin yargılandığı davaların da hızlı bir şekilde ilerlediğini belirtmek gerekir. Darbe girişimine karşı toplam 289 dava açılmış ve bunların 268'inde nihai kararlar verilmiştir. Yirmi bir davanın ilk derece yargılaması ise 27 Eylül 2019 itibarıyla devam etmektedir. Ana davalardan Akıncı Üssü Davası dışındaki tüm davaların sonuçlandığını görmekteyiz. **Sonuç olarak belirtmek gerekir ki 15 Temmuz'dan sonra hızlanarak devam eden FETÖ ile mücadele kesintisiz bir şekilde devam etmektedir.** Nitekim son tartışmalar sonrası gerek hükümet sözcüleri gerekse Cumhurbaşkanı Erdoğan FETÖ ile mücadelenin kesintisiz ve tereddütsüz devam edeceğini vurgulamıştır.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **15 Temmuz'un üçüncü yılında darbe davaları (13.7.2019)**
- > **YSK'nın gerekçeli kararı ne söylüyor? (25.5.2019)**
- > **Seçim hukuku açısından İstanbul seçimlerinin iptali (11.5.2019)**

